

Stanowisko nr 7/2021 r.

Stron społecznych i strony samorządowej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego

Województwa Dolnośląskiego

z dnia 8 lipca 2021 r.

w sprawie sytuacji na rynku aptecznym (problemy 1% i AdA)

Na podstawie art. 42. ust.1 Ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1240) oraz ust.1b Ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie Ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1464)

strony:

1. organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 Ustawy;
2. organizacji, o których mowa w art. 24 ust.1 Ustawy;
3. samorządowa

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego przyjmują stanowisko przyjmują stanowisko w sprawie sytuacji na rynku aptecznym (problemy 1% i AdA)

W trakcie posiedzenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego w dniu 22 kwietnia 2021 r. zostały przedstawione problemy w funkcjonowaniu polskiego rynku aptecznego, a w szczególności współpraca Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu z przedsiębiorcami tej branży na Dolnym Śląsku w zakresie realizacji przepisów ustawy Prawo farmaceutyczne.

Członkowie Prezydium po wysłuchaniu stron: organizacji pracodawców branży farmaceutycznej oraz przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu zwracają uwagę na następujące obszary we współpracy WIF i przedsiębiorców:

- stosowanie przez Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu przepisów tzw. „Apteki dla Aptekarza” do zezwoleń na prowadzenie aptek wydanych przed wejściem w życie tej ustawy – wbrew brzmieniu przepisów przejściowych, stanowisku projektodawcy w toku procesu legislacyjnego, jak również jednoznaczному stanowisku Ministra Zdrowia zawartemu w objaśnieniu prawnym;

- uznawanie, że zmiany w strukturze własnościowej spółek prowadzących aptekę stanowią *de facto* zmianę podmiotu prowadzącego aptekę, pomimo braku przepisów zakazujących takiego działania i braku jakiegokolwiek zmiany adresata decyzji o udzieleniu zezwolenia na prowadzenie apteki;
- badanie progu 1% aptek w województwie w postępowaniach innych niż o wydanie zezwolenia, wbrew dominującej linii orzeczniczej Naczelnego Sądu Administracyjnego i pomimo braku podstaw do stosowania przepisów o 1% w postępowaniach innych niż o wydanie zezwolenia, często wskutek donosów podmiotów konkurencyjnych;
- niezasadne żądanie dostarczania dokumentacji związanej z prowadzoną działalnością – umów franczyzowych czy umów pożyczki, podczas gdy nie ma do tego podstaw prawnych;
- dyskryminacyjne traktowanie Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET, reprezentatywnej organizacji pracodawców, skupiającej przedsiębiorców aptecznych, względem innych organizacji społecznych, w szczególności izb aptekarskich; do postępowań, do których dopuszczono organizacje aptekarzy, Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny we Wrocławiu nie dopuszcza ZPA PharmaNET i uzależnia dopuszczenie od wykazania, że strona postępowania jest jego członkiem (mimo że prawo nie przewiduje takiego wymogu); co szczególnie istotne, nawet w sprawach dotyczących tych samych stron i okoliczności, inni wojewódzcy inspektorzy ZPA PharmaNET dopuszczają, a w sprawach podobnych był on zawsze dopuszczany do postępowań przez Naczelną Sąd Administracyjny, Wojewódzkie Sądy Administracyjne i Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

Wskazane problemy wynikają z nieprawidłowego, w przekonaniu członków WRDS WD, stosowania prawa przez Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego we Wrocławiu, które – pod wpływem środowiska samorządu aptekarskiego – dokonują rozszerzającej lub nieuprawnionej interpretacji przepisów.

Tymczasem przedsiębiorcy obecni na rynku aptecznym, szczególnie w słynącym z przedsiębiorczości województwie dolnośląskim, oczekują przewidywalnych i stabilnych warunków prowadzenia działalności. Już teraz przepisy Prawa farmaceutycznego w zakresie regulacji rynku aptecznego tworzą najbardziej rygorystyczne ramy prawne w Europie. Są one dodatkowo zawężane przez wspomnianą nadinterpretację przepisów.

Problem jest rażący w szczególności w zakresie nieprzestrzegania przez WIF we Wrocławiu podstawowych zasad Konstytucji Biznesu oraz objaśnień prawnych Ministra Zdrowia (zgodnie z którymi do „starych zezwoleń” nie stosuje się przepisów własnościowych Apteki dla Aptekarza).

Zgodnie z treścią art. 33 ustawy Prawo przedsiębiorców, objaśnienia prawne mają na celu wyjaśnić przepisy, które regulują podejmowanie, wykonywanie lub zakończenie działalności gospodarczej, dotyczące ich praktycznego stosowania. Jak podkreślali prawodawcy, objaśnienia miały przyczynić się do zwiększenia jednolitości stosowanych przepisów prawa przez organy administracji publicznej, a tym samym wpływać na pewność i stabilność prawa.¹

¹ Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo przedsiębiorców, Druk sejmowy Nr 2051 VIII kadencji, s. 47.

Pomimo, ustawowej gwarancji, która zapewnia, że przedsiębiorcy, którzy zastosowali się do objaśnień nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji, w tym nie mogą zostać obciążeni sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami, w zakresie w jakim zastosowali się do objaśnienia (art. 35 ust. 1 w zw. z ust. 3 Prawa przedsiębiorców), WIF we Wrocławiu interpretuje przepisy w sposób wprost sprzeczny z objaśnieniem, co skutkuje negatywnymi konsekwencjami dla właścicieli aptek.

Takie działania podważają podstawowe zasady wynikające z Konstytucji Biznesu, m. in. zasadę pewności prawa. Powyższe wprowadza niepewność przedsiębiorców funkcjonujących na rynku aptecznym oraz skutkuje brakiem zaufania do organów administracji rządowej, która w sposób dowolny stosuje i interpretuje przepisy prawa.

W związku z powyższym, strona społeczna i strona samorządowa WRDS WD uważa za konieczne:

- **respektowanie przez WIF we Wrocławiu dominującej linii orzeczniczej Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczącej przepisów o progu 1%, tj. stosowanie tych przepisów wyłącznie w postępowaniach o wydanie nowego zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej;**
- **niestosowanie przez WIF we Wrocławiu przepisów „Apteki dla Aptekarza” wobec zezwoleń wydanych przed wejściem w życie tej ustawy;**
- **dostosowanie działań WIF we Wrocławiu do wymogów Konstytucji Biznesu, w szczególności poprzez nienakładanie jakichkolwiek sankcji na przedsiębiorców działających w zgodzie z objaśnieniami Ministra Zdrowia, włączając w to sankcję cofnięcia zezwolenia;**
- **zaprzestanie wymagania od przedsiębiorców w ramach postępowań administracyjnych okazywania dokumentów, których okazania prawo nie wymaga oraz respektowanie zasady, zgodnie z którą oświadczenia strony w postępowaniu administracyjnym mogą być dowodem i korzystają z domniemania prawdziwości;**
- **zaprzestanie dyskryminacyjnych praktyk wobec organizacji społecznych reprezentujących przedsiębiorców na rynku aptecznym – dopuszczanie reprezentatywnych organizacji społecznych do postępowań, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego.**

Za stronę samorządową:

Cezary Przybylski

Marszałek Województwa Dolnośląskiego

Za stronę pracowników:

Kazimierz Kimso

Przewodniczący ZR Dolny Śląsk

NSZZ Solidarność

Za stronę pracodawców:

Marek Woron

Kanclerz Loży Dolnośląskiej BCC

Andrzej Otręba

Przewodniczący Rady OPZZ

Województwa Dolnośląskiego

Krzysztof Kisielewski

Przewodniczący Zarządu Wojewódzkiego

Forum Związków Zawodowych

Zbigniew Ładziński

Prezes Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej

we Wrocławiu

Artur Mazurkiewicz

Prezes Zarządu

Dolnośląskich Pracodawców

(Konfederacja Lewiatan)

Paweł Bochen

Prezes Dolnośląskiego

Związku Przedsiębiorców

i Pracodawców

Marek Pasztetnik

Prezes Zarządu

ZIG – Pracodawcy i Przedsiębiorcy

Federacja Przedsiębiorców Polskich